

Vergadering Algemeen Bestuur 6 juli 2022

Agendapunt 6.4 Ontwerp Voorjaarsnota 2022

Ter vaststelling bieden wij u de Ontwerp Voorjaarsnota 2022 aan, waarin de wijzigingen zijn aangegeven van de begroting 2022.

De deelnemersbijdrage stijgt door aanvullende opdrachten (intensiveringen) met € 3.070.005, waarvan € 49.000 structureel en € 3.021.000 incidenteel. Daarnaast stijgt de deelnemersbijdrage met structureel € 225.000 als gevolg van de nieuwe cao SGO die loopt tot 31-12-2022.

In de nieuwe cao SGO is een structurele stijging van de loonsom van 1,5% per 1 december 2021 afgesproken en een structurele stijging van 2,4% per 1 april 2022. Daarnaast is een incidentele stijging afgesproken van € 1.200 bruto per medewerker (waarvan € 300 thuiswerkvergoeding onder aftrek van eventuele eerder in 2021 verstrekte thuiswerkvergoeding). Voorts ontvangen alle medewerkers in 2022 een thuiswerkvergoeding van € 2 per dag. In totaal gaat het om een salarisstijging van € 806.600, waarvan € 264.600 ten laste van de jaarrekening 2021 is verantwoord en € 542.000 ten laste van 2022 komt (3,68%). In de vastgestelde begroting 2022 is rekening gehouden met een stijging van de loonsom van € 317.000 (1,3%), zodat nog een stijging van de loonsom resteert van € 225.000 (2,38%).

In het Koersplan is opgenomen dat exogene lastenstijgingen niet automatisch een stijging van de deelnemersbijdrage tot gevolg heeft en dat de ODH inzichtelijk moet maken of met behoud van de minimaal gewenste kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dienstverlening op basis van de landelijke kwaliteitscriteria en binnen de kaders van de diverse bestaande beleidskaders welke mogelijkheden voor financiële dekking kunnen worden aangewend.

Met behoud van het minimaal gewenste niveau van kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening waarbij de budgettaire ruimte ten opzichte van de begroting 2022 ongewijzigd is gebleven wordt geconstateerd dat:

- er onvoldoende financiële ruimte is binnen de begroting 2022 om de structurele lastenverhoging van € 225.000 te dekken en;
- de structurele lastenverhoging in 2022 moet worden gedekt door een verhoging van de deelnemersbijdrage.

De overige wijzigingen hebben een budgettair neutraal karakter.

Bijlagen

- Ontwerp Voorjaarsnota 2022

Voorstel

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De Voorjaarsnota 2022 vast te stellen;
2. In te stemmen met de wijzigingen voortvloeiende uit de Voorjaarsnota 2022 zoals vermeld in paragraaf 3.1.2;
3. Een bestemmingreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA in te stellen;
4. Een investeringskrediet van € 2.500.000 beschikbaar te stellen waarvan € 2.000.000 voor IT-hardware en € 500.000 voor huisvesting en inventaris.

Ontwerp

Voorjaarsnota 2022

Inhoudsopgave

1	AANBIEDING	3
1.1	SAMENVATTING	3
1.2	LEESWIJZER	3
2	REALISATIE EERSTE VIER MAANDEN 2022	4
2.1	REALISATIE PRIMAIRE PRODUCTIE	4
2.2	OVERZICHT RAMING UREN PER DEELNEMER	4
2.2.1	<i>Wijziging in urenraming t/m april 2022</i>	4
2.3	IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET	5
3	WIJZIGINGEN	6
3.1	WAT WIJZIGT ER IN 2022?	6
3.1.1	<i>Administratieve wijzigingen begroting 2022</i>	6
3.1.2	<i>Voorgestelde wijzigingen begroting 2022 bij VJN</i>	7
3.1.3	<i>Overzicht wijzigingen VJN en deelnemersbijdragen</i>	9
3.2	PROGRAMMABEGROTING NA WIJZIGING	11
3.3	REALISATIE EN PROGNOSE T/M APRIL 2022	11
3.4	MEERJARENBEELD 2023-2025	12
4	PARAGRAFEN	13
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN/RISICOPARAGRAAF, FINANCIERING, BEDRIJFSVOERING EN ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	13
4.1.1	<i>Weerstandsvermogen/risicoparagraaf</i>	13
4.1.2	<i>Financiering</i>	14
4.1.3	<i>Bedrijfsvoering</i>	14
4.1.4	<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	16
5	BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR	19
6	BIJLAGEN	20
6.1	EXPLOITATIEOVERZICHT	20

1 Aanbieding

1.1 Samenvatting

Deze voorliggende Voorjaarsnota 2022 geeft op hoofdlijnen aan welke ontwikkelingen een financieel effect hebben op het huidige jaar en welke meerjarig doorwerken.

Op basis van de realisatiecijfers, aangegane verplichtingen en nog te verwachten uitgaven wordt ultimo april 2022 een saldo geprognosticeerd van € 46.500 bestaande uit het budget van de post onvoorzien.

De deelnemersbijdrage stijgt door aanvullende opdrachten (intensiveringen) met € 3.070.005, waarvan € 573.000 structureel en € 2.497.000 incidenteel.

Op 27 januari 2022 is een nieuwe cao SGO van kracht die loopt tot 31-12-2022. In de nieuwe cao SGO is een structurele stijging van de loonsom van 1,5% per 1 december 2021 afgesproken en een structurele stijging van 2,4% per 1 april 2022. Daarnaast is een incidentele stijging afgesproken van € 1.200 bruto per medewerker (waarvan € 300 thuiswerkvergoeding onder aftrek van eventuele eerder in 2021 verstrekte thuiswerkvergoeding). Voorts ontvangen alle medewerkers in 2022 een thuiswerkvergoeding van € 2 per dag. In totaal gaat het om een salarisstijging van € 806.600, waarvan € 264.600 ten laste van de jaarrekening 2021 is verantwoord en € 542.000 ten laste van 2022 komt (3,68%). In de vastgestelde begroting 2022 is rekening gehouden met een stijging van de loonsom van € 317.000 (1,3%), zodat nog een stijging van de loonsom resteert van € 225.000 (2,38%).

In het Koersplan 2018-2021 is opgenomen dat exogene lastenstijgingen niet automatisch een stijging van de deelnemersbijdrage tot gevolg heeft en dat de ODH inzichtelijk moet maken of met behoud van de minimaal gewenste kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dienstverlening op basis van de landelijke kwaliteitscriteria en binnen de kaders van de diverse bestaande beleidskaders welke mogelijkheden voor financiële dekking kunnen worden aangewend.

Met behoud van het minimaal gewenste niveau van kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening waarbij de budgettaire ruimte ten opzichte van de begroting 2022 ongewijzigd is gebleven wordt geconstateerd dat:

- er onvoldoende financiële ruimte is binnen de begroting 2022 om de structurele lastenverhoging van € 225.000 te dekken en;
- de structurele lastenverhoging in 2022 moet worden gedekt door een verhoging van de deelnemersbijdrage.

De ODH is eigen risicodragers voor de WW, maar sinds 1 januari 2022 ook voor de ZW en WGA. Om toekomstige kosten te dekken wordt voorgesteld een bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA in te stellen. De instelling ervan leidt niet tot een verhoging van de deelnemersbijdrage.

Daarnaast wordt voorgesteld voor de vervanging van IT-hardware en huisvesting en inventaris een investeringskrediet van € 2.500.000 beschikbaar te stellen. De kapitaallasten van deze investering zijn gedekt binnen de exploitatie en leiden niet tot een verhoging van de deelnemersbijdrage.

De overige wijzigingen hebben een budgettair neutraal karakter.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de afwijkingen van de output ten opzichte van de planning. Hoofdstuk 3 behandelt de wijzigingen in 2022. Hoofdstuk 4 geeft de stand van zaken weer betreffende de paragrafen weerstandsvermogen, financiering, bedrijfsvoering en de risico's. Het besluit van het Algemeen Bestuur is opgenomen in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 zijn de bijlagen opgenomen.

2 Realisatie eerste vier maanden 2022

2.1 Realisatie primaire productie

De productiecijfers over de eerste vier maanden van 2022 geven geen aanleiding voor bijstelling. In de accountgesprekken worden de resultaten over de eerste vier maanden per deelnemer besproken. De productiecijfers worden ter kennisname gebracht van het DB en AB.

2.2 Overzicht raming uren per deelnemer

2.2.1 Wijziging in urenraming t/m april 2022

In tabel 1 zijn de wijzigingen opgenomen van de urenramingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2022. In tabel 2 is het werkvolume per deelnemer opgenomen.

Tabel 1 Wijziging werkvolume urenraming 2022

Werkvolume urenraming	T&V	T&H	Totaal
Uren volgens vastgestelde begroting 2022	125.534	116.873	242.407
Gemeente Den Haag, nachtontheffingen geluid	500	0	500
Provincie Zuid-Holland, (p)ZZS	-85	-40	-125
Provincie Zuid-Holland, Waterwet en PMV	4.850	0	4.850
Totaal uren structureel	5.265	-40	5.225
Provincie Zuid-Holland, Impuls soortenbescherming woningbouw	1.160	0	1.160
Provincie Zuid-Holland, (p)ZZS	85	40	125
Provincie Zuid-Holland, Programmatie aanpak ZZS, Afval en Circulaire economie	227	232	459
Provincie Zuid-Holland, Netwerkvorming nieuwe energie	107	107	214
Provincie Zuid-Holland, Vervoersmanagement	0	30	30
Provincie Zuid-Holland, Stikstofproblematiek	7.470	0	7.470
Provincie Zuid-Holland, Nbw soortenbescherming	5.350	0	5.350
Provincie Zuid-Holland, Waterwet en PMV	4.300	0	4.300
Gemeente Den Haag, Duurzaamheid		1.106	1.106
Gemeente Zoetermeer, EPBD III en label C bouwbesluit	0	211	211
Gemeente Rijswijk, EPBD III en label C bouwbesluit	0	190	190
Gemeente Westland, EPBD III en label C bouwbesluit	0	358	358
Gemeenten Versterking Omgevingsveiligheid cluster 4	456	0	456
Gemeente Wassenaar, gevelsaneringen woningen	240	0	240
Totaal uren incidenteel	19.395	2.274	21.669
Totaal uren na wijziging	150.194	119.107	269.301

Tabel 2 Werkvolume in uren per deelnemer 2022

Werkvolume per deelnemer	Delft	Den Haag	L-V	M-D	P-N	Rijswijk	Wassenaar	Westland	Zoetermeer	Provincie ZH	Totaal
Begroting 2022	13.593	68.257	9.372	5.749	7.572	6.942	3.543	38.167	11.501	77.711	242.407
Vergunningen geluid APV (nachtenheffingen)	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500
(p)ZZS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-125	-125
Waterwet en PMV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.850	4.850
Totaal wijziging structureel	0	500	0	0	0	0	0	0	0	4.725	5.225
Impulsmaatregelen soortenbescherming woningbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.160	1.160
(p)ZZS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	125	125
Programmatische aanpak ZZS, Afval en CE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	459	459
Netwerk nieuwe energie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	214	214
Vervoersmanagement	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30
Stikstofproblematiek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.470	7.470
Bouwtaken Zoetermeer	0	0	0	0	0	0	0	0	211	0	211
Bouwtaken Rijswijk	0	0	0	0	0	190	0	0	0	0	190
Bouwtaken Westland	0	0	0	0	0	0	0	358	0	0	358
Duurzaamheid Den Haag	0	1.106	0	0	0	0	0	0	0	0	1.106
Waterwet en PMV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.300	4.300
Nbw soortenbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.350	5.350
Versterking Omgevingsveiligheid cluster 4	41	196	36	14	14	36	18	55	46	0	456
Gevelsanering woningen Wassenaar	0	0	0	0	0	0	240	0	0	0	240
Totaal wijziging incidenteel	41	1.302	36	14	14	226	258	413	257	19.108	21.669
Totaal aantal uren	13.634	70.059	9.408	5.763	7.586	7.168	3.801	38.580	11.758	101.544	269.301

Van het totaal aantal uren van 269.301 heeft 150.194 uur betrekking op T&V en 119.107 uur op T&H.

2.3 Implementatie Omgevingswet

Op 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering van de Omgevingswet heeft ook gevolgen voor de omgevingsdiensten.

Bureau Seinstra & Partners heeft in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in oktober 2020 een analyse opgesteld van de financiële impact van de Omgevingswet op de begrotingen van de omgevingsdiensten. Uit het onderzoek blijkt dat, afhankelijk van de beleidskeuzes van de deelnemers, rekening moet worden gehouden met een structurele kostenstijging van 10-12%.

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt moet elke gemeente zijn aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Eén digitaal loket voor het aanvragen van vergunningen, raadplegen van de geldende regels per locatie, en op termijn informatie over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het DSO bestaat uit een landelijke voorziening (DSO-LV), collectieve voorzieningen voor gemeenten (DSO-CG) en individuele voorzieningen van overheden. In veel gevallen moet vanaf de inwerkingtreding binnen 8 weken een aangevraagde Omgevingsvergunning afgegeven kunnen worden. Dit op basis van een integrale afweging, al dan niet in overleg met de bestuurlijke partners. Wat de financiële effecten (zowel structureel als incidenteel) daarvan zijn valt op dit moment nog niet in te schatten.

Uitgangspunt is dat de invoering van de Omgevingswet in eerste instantie zoveel mogelijk beleidsneutraal plaatsvindt. De ODH is druk bezig met het inrichten van de systemen en werkprocessen en heeft vooralsnog geen claim neergelegd bij de deelnemers voor het lopende of het komende jaar.

Inmiddels is bekend geworden dat er tussen de gemeenten en Rijk overeenstemming is over de verdeling van de rijkscompensatie voor de invoeringskosten van de Omgevingswet. Voor de jaren 2022 t/m 2025 is respectievelijk € 150 miljoen (2022), € 110 miljoen (2023), € 70 miljoen (2024) en € 80 miljoen (2025) beschikbaar. Het voorstel is om de gelden via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds te verdelen via de maatstaf vast (15%), maatstaf inwoneraantal (60%) en maatstaf gemeenteoppervlakte (25%).

3 Wijzigingen

In de financiële verordening is opgenomen dat de tussenrapportage (i.c. Voorjaarsnota) ingaat op de afwijkingen van de lasten en baten ten opzichte van de begroting (art. 6, lid 4 & 5). In onderstaande paragrafen wordt een verdere toelichting gegeven op de afwijkingen van de verwachte realisatie ten opzichte van de begroting 2022.

3.1 Wat wijzigt er in 2022?

Ten opzichte van de door het Algemeen Bestuur op 30 juni 2021 vastgestelde begroting 2022 is een achttal administratieve wijzigingen verwerkt. Dit zijn wijzigingen die op grond van artikel 24 achtste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden niet aan de deelnemers hoeven te worden voorgelegd. Het gaat om wijzigingen die voortkomen uit extra opdrachten van één of meerdere opdrachtgevers met bijbehorende financiële dekking en budgettair neutrale wijzigingen die geen invloed hebben op de programmatotalen.

3.1.1 Administratieve wijzigingen begroting 2022

1. Intensivering werkplan gemeente Den Haag nachtontheffingen geluid

Van de gemeente Den Haag is opdracht ontvangen om met ingang van 2022 structureel 100 enkelvoudige adviezen geluid APV (nachtontheffingen) op te stellen. In totaal gaat het om een bedrag van € 49.000 (500 uur).

2. Onderzoekskosten (p)ZZS

In 2020 is door de provincie Zuid-Holland in het kader van de op te stellen onderzoeks- en meetprogramma's een aanvullende opdracht verstrekt voor extra werkzaamheden op het gebied van (potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen, waarvan een deel structureel en een deel incidenteel. Voor de jaren 2020 t/m 2023 gaat het om een totaalbedrag van afgerond € 158.200, waarvan € 43.800 voor 2020, € 36.800 voor 2021, € 38.800 voor 2022 en € 38.800 voor 2023. Voor de jaren 2022 en 2023 is een extra bedrag van € 2.000 voor onderzoekskosten analyses opgenomen.

3. Intensivering werkplan provincie Zuid-Holland volgens opdrachtbrief werkplan 2022 en additionele opdrachten

De provincie Zuid-Holland heeft in 2022 in aanvulling op de deelnemersbijdrage in totaal € 1.791.300 aan incidentele opdrachten verstrekt. Hiervan heeft € 878.000 betrekking op de Natuurbeschermingswet (stikstofproblematiek, 7.470 uur), € 48.700 betreft een aanvullende opdracht in het kader van de programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire economie en Kennisbundels (459 uur), € 23.300 heeft betrekking op Netwerkvorming nieuwe energie (214 uur) en € 3.300 heeft betrekking op Vervoersmanagement (30 uur). Daarnaast is een bedrag van € 838.000 aan additionele opdrachten verstrekt (zie tabel 4).

4. Additionele opdracht Omgevingsdienst NL

Van de Omgevingsdienst NL is opdracht ontvangen t.b.v. de uitvoering Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid cluster 2 Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS), waarbij de Omgevingsdienst NL als kassier optreedt. Het betreft een bijdrage aan de PGS actualisatie waarvoor een maximumbedrag van € 28.300 als subsidie beschikbaar is gesteld (zie tabel 4).

Tabel 4 Additionele opdrachten

Opdrachtgever	Projecten	Totaal				
		Opdracht	Realisatie	Verplichting	Totaal	Restant
PZH	E-PRTR	6.700	6.718	0	6.718	-18
PZH	Advisering BRIKS gemeenten	100.000	8.249	5.557	13.806	86.194
PZH	Werkplan Spoed en Nazorg	731.300	66.391	103.953	170.344	560.956
Omgevingsdienst NL	Omgevingsveiligheid (cluster 2)	28.300	0	0	0	28.300
Omgevingsdienst NL	Omgevingsveiligheid (cluster 3 en 4)	0	0	8.892	8.892	-8.892
		0	0	0	0	0
	Opdracht additionele opdrachten 2022	866.300	81.358	118.401	199.760	666.540

5. Intensivering werkplan gemeente Den Haag duurzaamheid

Voor het realiseren van de duurzaamheidsdoelen heeft de gemeente Den Haag eind 2021 in aanvulling op het werkplan 2021 een aanvullende opdracht verstrekt van € 104.600 t.b.v. het opstellen van een projectplan voor het uitvoeren van extra werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving informatieplicht energiebesparing en de energiebesparingsplicht die van toepassing is bij inrichtingen die vallen onder de verplichtingen van afdeling 6 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De opdracht is via de nacalculatie doorgeschoven naar 2022.

6. Intensivering werkplannen gemeente Zoetermeer, Rijswijk en Westland

Om het energieverbruik van gebouwen omlaag te brengen is op 10 maart 2020 de Energy Performance of Buildings Directive (EPBD III) van kracht, waarin keuringsverplichtingen zijn opgenomen voor verwarmings- en airconditioningssystemen met een nominaal vermogen vanaf 70 kW. Daarnaast moeten kantoren per 1 januari 2023 voldoen aan minimaal label C. Beide verplichtingen (Label C en EPBD) zijn opgenomen in het Bouwbesluit, waarvoor de gemeenten het Bevoegd Gezag zijn. Er zijn echter raakvlakken met de al bestaande wettelijke verplichtingen voor energiebesparing door bedrijven, zoals de Energiebesparingsplicht en de Informatieplicht energiebesparing. De gemeenten Zoetermeer, Rijswijk en Westland hebben opdracht gegeven voor het houden van toezicht op de Label C en de verplichtingen uit de Energy Performance of Buildings Directive (EPBDIII). In totaal gaat het om een intensivering van € 84.300.

7. Intensivering werkplan provincie Zuid-Holland

Voor de uitvoering van de Waterwet en Provinciale Milieuverordening (PMV) heeft de provincie Zuid-Holland in aanvulling op het werkplan 2022 een extra opdracht gegeven van € 1.027.000, waarvan vanaf 2023 € 524.000 structureel. Het besluitvormingsproces daarover is binnen de provincie Zuid-Holland nog niet afgerond, maar in de meerjarenraming is rekening gehouden met een structurele taakuitbreiding van € 524.000 met ingang van 2023. Daarnaast is een (incidentele) aanvullende opdracht verstrekt van € 626.000 ten behoeve van een inhaalslag verwerken achterstanden soortenbescherming Natuurbeschermingswet.

8. Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen

Vanuit de gemeente Wassenaar is het verzoek gekomen of de ODH de aanvraag en uitvoering van het gevelsaneringsproject restwoningen kan begeleiden. Het Bureau Sanering Verkeerslawaaï (BSV) heeft op 21 augustus 2020 het besluit tot verlening van de subsidie voor 'voorbereiding, begeleiding en toezicht' verstrekt aan de gemeente. In dit besluit wordt o.a. gesteld dat binnen 2 jaar (dus voor 21 augustus 2022) een aanvraag voor de uitvoeringssubsidie moet worden ingediend. De gemeente Wassenaar heeft op 1 oktober 2021 uitsel aangevraagd. Voor de begeleiding is een offerte ingediend voor een totaalbedrag van € 25.440 (240 uur x € 106).

3.1.2 Voorgestelde wijzigingen begroting 2022 bij VJN

9. Indexering loonsom nieuwe cao SGO

Op 27 januari 2022 is een nieuwe cao SGO van kracht geworden. De nieuwe cao heeft terugwerkende kracht van 1 januari 2021 en loopt tot eind 2022. In de nieuwe cao is een salarisverhoging van 1,5% afgesproken vanaf 1 december 2021 en een salarisverhoging van 2,4% per 1 april 2022. Daarnaast ontvangt de werknemer een eenmalige uitkering van € 1.200, waarvan € 900 belast en € 300 onbelast. De salarisverhoging per 1 december 2021 en de eenmalige uitkeringen zijn ten laste van het boekjaar 2021 verantwoord. Als gevolg daarvan blijft de stijging van de loonsom in 2022 beperkt tot 2,38%. In de vastgestelde begroting 2022 is rekening gehouden met een indexering van de loonsom van 1,30%. In totaal gaat het om een stijging van de loonsom ten opzichte van de begroting 2022 met € 225.000.

10. Impulsmaatregelen soortenbescherming woningbouw

In 2021 is door de provincie Zuid-Holland t.b.v. versnelling ontheffingverlening soorten en woningbouw een aanvullende opdracht verstrekt van € 292.000 (2.780 uur), waarvan € 170.200 (1.620 uur) in 2021 is uitgevoerd en € 121.800 (1.160 uur) in 2022 wordt uitgevoerd.

11. Versterking Omgevingsveiligheid

In de werkplannen 2022 is een toelichting opgenomen over de werkzaamheden in 2022 voor cluster 4 van het programma Versterking Omgevingsveiligheid (VOV). Dit programma komt in de plaats van het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). Gemeenten ontvangen in het kader van cluster 4 van de

Meerjarenagenda Omgevingsveiligheid 2021-2024 een bedrag van in totaal € 3,825 miljoen. In de vastgestelde werkplannen is nog geen rekening gehouden met de uren en kosten voor het uitvoeren van cluster 4 in 2022. Voor de Haaglandgemeenten is in beeld gebracht welk bedrag het Rijk voor Omgevingsveiligheid via de decentralisatie-uitkering aan de gemeenten uitkeert (tabel 5). In totaal is aan de Haaglandgemeenten via de decentralisatie-uitkering een bedrag van € 144.000 beschikbaar gesteld, waarvan € 76.600 betrekking heeft op de uitvoeringskosten door de ODH (waarvan € 28.300 externe kosten en € 48.300 aan ureninzet, totaal 456 uur).

Tabel 5 Versterking Omgevingsveiligheid

Beschikbaar budget Omgevingsveiligheid 2022						
Deelnemers	Gem. fonds	Lokale prioriteiten	Uitvoering ODH			
			Kosten	Externe kosten	Capaciteit	Uren
Delft	13.000	6.100	6.900	2.550	4.350	41
Den Haag	62.000	29.100	32.900	12.120	20.780	196
Leidschendam-Voorburg	11.000	4.900	6.100	2.280	3.820	36
Midden-Delfland	5.000	2.700	2.300	820	1.480	14
Pijnacker-Nootdorp	5.000	2.700	2.300	820	1.480	14
Rijswijk	11.000	4.900	6.100	2.280	3.820	36
Wassenaar	6.000	2.900	3.100	1.190	1.910	18
Westland	17.000	7.800	9.200	3.370	5.830	55
Zoetermeer	14.000	6.300	7.700	2.820	4.880	46
Provincie Zuid-Holland	0	0	0	0	0	0
Totaal	144.000	67.400	76.600	28.250	48.350	456

12. Aanpassing loonsom eigen risicodragerschap WGA en ZW

De ODH is, naast dat zij eigen risicodragers in het kader van de werkloosheidswet (WW), met ingang van 2022 ook eigen risicodragers voor de Ziektewet (ZW) en Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Dit betekent dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van de ODH komt in plaats van het UWV. De ODH is vanaf 1 januari 2022 geen werkgeverspremie Werkhervattingkas (Whk) meer verschuldigd, waardoor de loonsom in totaal € 184.000 structureel lager uitvalt. Om het financieel risico af te dekken wordt voorgesteld een bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA in te stellen.

De bestemmingsreserve wordt gevoed door storting van het vrijgevalen premiebedrag in de bestemmingsreserve en wordt jaarlijks geïndexeerd met het percentage loonsomstijging. Onttrekking aan de bestemmingsreserve vindt plaats op het moment dat een WW-uitkering, ZW-uitkering of WGA-uitkering is verschuldigd. Het te onttrekken bedrag wordt gestort in een voorziening waaruit de verschuldigde uitkeringen worden gedekt. Jaarlijks wordt (bij het opstellen van de begroting en/of jaarrekening) op basis van de instroom de hoogte van de bestemmingsreserve beoordeeld en zo nodig bijgesteld.

De aanvullende bijdrage WW die bij de medewerkers wordt ingehouden is tot en met 2021 op de balans verantwoord. Voorgesteld wordt het ingehouden saldo van € 41.900 te storten in de bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA. Met ingang van 2022 worden de maandelijkse inhoudingen via de exploitatie in de bestemmingsreserve gestort.

13. Aanpassing loonsom organisatiestructuur

Binnen de ODH heeft tussen de afdelingen een kleine verschuiving plaatsgevonden met als gevolg een wijziging in de programmatotalen van T&V en T&H en de overhead.

14. Resultaatbestemming 2021

In de jaarstukken 2021 die met een positief rekeningresultaat sluit van € 745.700 is voorgesteld het resultaat als volgt te bestemmen:

a. Aanvulling algemene reserve naar 5% van de structurele exploitatiekosten van de begroting 2022 (zoals eerder in de Najaarsnota 2021 is aangegeven)	€	185.700
b. Project 'Digitaal ordenen documenten'	€	360.000
c. Programma 'Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland'	€	200.000
Totaal	€	745.700

Dit betekent dat van het saldo een bedrag van € 185.700 wordt toegevoegd aan de algemene reserve en dat een bedrag van € 560.000 via budgetoverheveling wordt toegevoegd aan de exploitatie.

15. Budgetverhoging in verband met extra opbrengsten

Tot en met april 2022 is in totaal een bedrag van € 217.400 aan opbrengsten ontvangen waarvan:

• Opbrengsten ziektebewaking WAZO en ZW	€	102.800
• Opbrengsten uit detachering personeel	€	32.700
• Opbrengsten wegens rentebaten, inningskosten dwangbevelen etc.	€	3.400
• Afrekening voorgaande dienstjaren (detachering en inhouding eigen bijdrage WW)	€	78.500
Totaal overige opbrengsten	€	217.400

Voorgesteld wordt de totale opbrengst van € 217.400 als volgt aan de budgetten toe te voegen:

• Inhuurbudget T&V	€	54.300
• Inhuurbudget T&H	€	85.100
• Inhuurbudget BV	€	36.100
• Storting bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA	€	41.900
Totaal overige opbrengsten	€	217.400

16. Toerekening overhead

Gemeenschappelijke regelingen dienen als gevolg van de gewijzigde BBV met ingang van 2018 de overhead op één centrale plaats te verantwoorden.

De structurele en incidentele intensiveringen (zoals vermeld bij 1 t/m 12) hebben tot gevolg dat de verdeelsleutel op grond waarvan de integrale kostprijs wordt berekend wijzigt en daarmee ook de programmatotalen. De toerekening vindt plaats op basis van het aantal fte. Het aantal fte's van T&V wijzigt van 90,31 fte naar 107,88 fte, waarvan 13,78 fte incidenteel. Het aantal fte's van T&H wijzigt van 84,08 fte naar 85,69 fte, waarvan 1,64 fte incidenteel.

De verhouding wijzigt van 51,79 : 48,21 naar 55,77 : 44,23. Het aantal productieve uren wijzigt van 242.407 naar 269.301 (193,74 x 1.390 uur).

3.1.3 Overzicht wijzigingen VJN en deelnemersbijdragen

In tabel 6 is de deelnemersbijdrage per deelnemer weergegeven na wijziging VJN en tabel 7 geeft een totaaloverzicht van alle wijzigingen.

Tabel 6 Deelnemersbijdrage na wijziging

Deelnemers	Bijdrage 2022	Intrekken indexering loonsom 1,3%	Intensivering nacht-vergunningen	Indexering loonsom 2,38%	Intensivering Waterwet en PMV	Totaal structureel	Incidentele intensiveringen					
							(p)ZZS	Soortenbescherming woningbouw	Progr. aanpak ZZS, Afval en Circ. economie	Netwerkvorming nieuwe energie	Vervoersmanagement	Stofstofproblematiek
Delft	1.384.814	-17.430	0	29.742	0	1.397.126	0	0	0	0	0	0
Den Haag	6.792.175	-85.667	49.000	147.252	0	6.902.760	0	0	0	0	0	0
Leidschendam-Voorburg	956.122	-12.030	0	20.528	0	964.620	0	0	0	0	0	0
Midden-Delfland	580.280	-7.307	0	12.470	0	585.443	0	0	0	0	0	0
Pijnacker-Nootdorp	772.920	-9.717	0	16.581	0	779.784	0	0	0	0	0	0
Rijswijk	704.156	-8.857	0	15.114	0	710.413	0	0	0	0	0	0
Wassenaar	359.478	-4.512	0	7.699	0	362.665	0	0	0	0	0	0
Westland	3.860.620	-48.676	0	83.060	0	3.895.004	0	0	0	0	0	0
Zoetermeer	1.169.381	-14.696	0	25.077	0	1.179.762	0	0	0	0	0	0
Provincie Zuid-Holland	8.562.321	-108.108	0	184.477	524.000	9.162.690	2.000	121.800	48.654	23.326	3.270	878.000
Totaal	25.142.267	-317.000	49.000	542.000	524.000	25.940.267	2.000	121.800	48.654	23.326	3.270	878.000

Deelnemers	Incidentele intensiveringen							Bijdrage 2022	Correctie via balans	Bijdrage na minderwerk
	Bouwteken EPBD III en label C	Duurzaamheid	Waterwet en PMV	Nbw soortenbescherming	Versterking Omgevingsveiligheid	Gevelsanering Wassenaar	Totaal			
Delft	0	0	0	0	0	6.900	6.900	1.404.026	0	1.404.026
Den Haag	0	0	0	104.643	0	32.900	137.543	7.040.303	-266.766	6.773.537
Leidschendam-Voorburg	0	0	0	0	0	6.100	6.100	970.720	0	970.720
Midden-Delfland	0	0	0	0	0	2.300	2.300	587.743	0	587.743
Pijnacker-Nootdorp	0	0	0	0	0	2.300	2.300	782.084	0	782.084
Rijswijk	0	22.986	0	0	0	6.100	29.086	739.499	0	739.499
Wassenaar	0	0	0	0	0	3.100	28.540	391.205	0	391.205
Westland	0	0	39.810	0	0	9.200	49.010	3.944.014	0	3.944.014
Zoetermeer	21.265	211	0	0	0	7.700	29.176	1.208.938	0	1.208.938
Provincie Zuid-Holland	0	0	0	503.000	626.000	0	2.206.050	11.368.740	0	11.368.740
Totaal	21.265	23.197	39.810	104.643	503.000	626.000	2.497.005	28.437.272	-266.766	28.170.506

Tabel 7 Wijzigingen 2022

Wijzigingen begroting 2022		T&V	T&H	Overhead	Totaal
Nr.	Lasten primitieve begroting 2022 (A)	8.073.900	7.004.200	10.064.200	25.142.300
1	Intensivering werkplan Den Haag (nachtontheffingen geluid)	32.000	0	17.000	49.000
2	(p)ZZS onderzoekskosten 2022 (incidenteel)	1.000	1.000	0	2.000
3	Intensivering werkplan PZH en additionele opdrachten (incidenteel)	1.429.700	83.700	277.900	1.791.300
4	Additionele opdracht (incidenteel) Omgevingsdienst NL	28.300	0	0	28.300
5	Intensivering werkplan Den Haag duurzaamheid	0	67.000	37.600	104.600
6	Intensivering werkplan Zoetermeer bouwbesluit EPBD III en label C	0	15.400	5.800	21.200
6	Intensivering werkplan Rijswijk en corr. Zoetermeer bouwbesluit EPBD III en label C	0	15.500	7.800	23.300
6	Intensivering werkplan Westland bouwbesluit EPBD III en label C	0	27.700	12.100	39.800
7	Intensivering werkplan PZH Waterwet en Nbw	1.160.000	0	493.000	1.653.000
8	Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen	17.300	0	8.100	25.400
	Totaal administratieve wijzigingen (B)	2.668.300	210.300	859.300	3.737.900
9	Intrekking indexering loonsom 2022	-98.800	-87.500	-66.800	-253.100
9	Indexering loonsom nieuwe cao 2022	181.700	160.100	136.300	478.100
10	Impulsmaatregelen soortenbescherming woningsbouw (incidenteel)	82.400	0	39.400	121.800
11	Versterking Omgevingsveiligheid cluster 4	61.100	0	15.500	76.600
12	Aanpassing loonsom eigen risicodragerschap WGA en ZW (WHK-premie)	-85.300	-112.600	13.900	-184.000
13	Aanpassing loonsom organisatiestructuur	4.900	24.600	-29.500	0
14	Resultaatbestemming 2021	0	0	560.000	560.000
15	Budgetverhoging in verband met extra opbrengsten	54.300	85.100	36.100	175.500
	Totaal wijzigingen Voorjaarsnota 2022	200.300	69.700	704.900	974.900
	Programmatotalen Voorjaarsnota 2022 (A+B)	10.942.500	7.284.200	11.628.400	29.855.100
16	Toerekening overhead	6.485.200	5.143.200	-11.628.400	0
	Programmatotalen na wijzigingen inclusief overhead	17.427.700	12.427.400	0	29.855.100
	Baten primitieve begroting 2022				-25.142.300
1	Intensivering werkplan Den Haag (nachtvergunningen)				-49.000
2	(p)ZZS onderzoekskosten 2022 (incidenteel)				-2.000
3	Intensivering werkplan PZH en additionele opdrachten (incidenteel)				-1.791.300
4	Additionele opdracht (incidenteel) Omgevingsdienst NL				-28.300
5	Intensivering werkplan Den Haag duurzaamheid				-104.600
6	Intensivering werkplan Zoetermeer bouwbesluit EPBD III en label C				-21.200
6	Intensivering werkplan Rijswijk en corr. Zoetermeer bouwbesluit EPBD III en label C				-23.300
6	Intensivering werkplan Westland bouwbesluit EPBD III en label C				-39.800
7	Intensivering werkplan PZH Waterwet en Nbw				-1.653.000
8	Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen				-25.400
9	Deelnemersbijdragen intrekking indexering loonsom 2022				253.100
9	Deelnemersbijdrage indexering loonsom nieuwe cao 2022				-478.100
10	Impulsmaatregelen soortenbescherming woningsbouw (incidenteel)				-121.800
11	Versterking Omgevingsveiligheid cluster 4				-76.600
15	Budgetverhoging in verband met extra opbrengsten				-217.400
	Totaal dekkingsmiddelen t/m Voorjaarsnota 2022				-29.521.000
	Mutaties reserves				
12	Storting bestemmingreserve eigen risicodragers WW, WGA en ZW				225.900
14	Resultaatbestemming 2021				-560.000
	Totaal mutaties reserves				-334.100
	Totaal dekkingsmiddelen inclusief mutaties reserves				-29.855.100
	Saldo				0

3.2 Programmabegroting na wijziging

Tabel 8 Programmabegroting na wijziging

Totaal laten en baten per programma	Begroting primitief	Administratieve wijziging	Wijziging VJN	Begroting na VJN
Toetsing en Vergunningverlening - werkplan	8.073.900	1.858.700	200.300	10.132.900
Toetsing en Vergunningverlening - additionele opdrachten	0	809.600	0	809.600
1. Toetsing en Vergunningverlening	8.073.900	2.668.300	200.300	10.942.500
Toeziht en Handhaving - werkplan	7.004.200	153.600	69.700	7.227.500
Toeziht en Handhaving - additionele opdrachten	0	56.700	0	56.700
2. Toeziht en Handhaving	7.004.200	210.300	69.700	7.284.200
Totaal lasten programma's	15.078.100	2.878.600	270.000	18.226.700
3. Algemene dekkingsmiddelen	-25.142.300	-3.737.900	-640.800	-29.521.000
4. Overhead	10.017.700	859.300	704.900	11.581.900
5. Heffing Vpb	0	0	0	0
6. Onvoorzien	46.500	0	0	46.500
Saldo van baten en lasten	0	0	334.100	334.100
7. Mutaties reserves	0	0	-334.100	-334.100
Mutatie reserves	0	0	-334.100	-334.100
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

3.3 Realisatie en prognose t/m april 2022

In tabel 9 zijn, inclusief de wijzigingsvoorstellen uit deze nota, de gerealiseerde uitgaven en aangegane verplichtingen tot en met april 2022 opgenomen inclusief een prognose per ultimo 2022. Op basis van de gerealiseerde uitgaven, reeds aangegane verplichtingen en nog te verwachten uitgaven wordt eind 2022 een batig saldo geprognosticeerd van € 46.500.

In bijlage 6.1 is een toelichting op kostensoort opgenomen.

Tabel 9 Realisatie en prognose t/m april 2022

Totaal laten en baten per programma	Begroting na VJN	Realisatie	Verplichtingen	Totaal	Prognose
Toetsing en Vergunningverlening - werkplan	10.132.900	2.976.291	1.233.305	4.209.596	10.132.900
Toetsing en Vergunningverlening - additionele opdrachten	809.600	72.737	113.286	186.023	558.000
1. Toetsing en Vergunningverlening	10.942.500	3.049.028	1.346.591	4.395.619	10.690.900
Toeziht en Handhaving - werkplan	7.227.500	2.232.282	502.840	2.735.122	7.227.500
Toeziht en Handhaving - additionele opdrachten	56.700	8.603	5.115	13.718	41.000
2. Toeziht en Handhaving	7.284.200	2.240.885	507.955	2.748.840	7.268.500
Totaal lasten programma's	18.226.700	5.289.913	1.854.546	7.144.459	17.959.400
3. Algemene dekkingsmiddelen	-29.521.000	-13.427.651	-15.426.771	-28.854.422	-29.253.700
4. Overhead	11.581.900	3.546.888	2.339.337	5.886.225	11.581.900
5. Heffing Vpb	0	0	0	0	0
6. Onvoorzien	46.500	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	334.100	-4.590.850	-11.232.888	-15.823.738	287.600
7. Mutaties reserves	-334.100	225.902	0	225.902	-334.098
Mutatie reserves	-334.100	225.902	0	225.902	-334.098
Gerealiseerd resultaat	0	-4.364.948	-11.232.888	-15.597.836	-46.498

3.4 Meerjarenbeeld 2023-2025

In tabel 10 is het meerjarenbeeld opgenomen van 2023 tot en met 2025. De meerjarenbegroting 2023-2025 is gebaseerd op het prijspeil van 2022 (indexering loonsom op basis van cao SGO en indexering materiële lasten op basis van 1,5% per jaar, volgens MEV september 2021).

Tabel 10 Meerjarenbeeld 2023-2025

Totaal baten en lasten per programma	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 na VJN	Meerjarenbegroting		
			2023	2024	2025
Toetsing en Vergunningverlening - werkplan	8.073.900	10.132.900	8.559.800	8.755.300	8.955.100
Toetsing en Vergunningverlening - additionele opdrachten	0	809.600	0	0	0
1. Toetsing en Vergunningverlening	8.073.900	10.942.500	8.559.800	8.755.300	8.955.100
Toezicht en Handhaving - werkplan	7.004.200	7.227.500	7.064.000	7.225.600	7.390.900
Toezicht en Handhaving - additionele opdrachten	0	56.700	0	0	0
2. Toezicht en Handhaving	7.004.200	7.284.200	7.064.000	7.225.600	7.390.900
Totaal lasten programma's	15.078.100	18.226.700	15.623.800	15.980.900	16.346.000
3 Algemene dekkingsmiddelen	-25.142.300	-29.521.000	-26.253.500	-26.838.800	-27.437.300
4 Overhead	10.017.700	11.581.900	10.394.100	10.617.100	10.845.200
5 Heffing Vpb	0	0	0	0	0
6 Onvoorzien	46.500	46.500	47.400	48.300	49.200
Saldo van baten en lasten	0	334.100	-188.200	-192.500	-196.900
7 Mutatie reserves	0	-334.100	188.200	192.500	196.900
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0	-334.100	188.200	192.500	196.900
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0

In de meerjarenbegroting 2023-2025 is geen rekening gehouden met additionele opdrachten.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen/risicoparagraaf, financiering, bedrijfsvoering en onderhoud kapitaalgoederen

4.1.1 Weerstandsvermogen/risicoparagraaf

Tabel 11 Stand algemene reserve 2022

Reserves 2022	Beginstand 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2022
Algemene Reserve	1.071.386	185.700	0	1.257.086
Rekeningresultaat 2021	0	745.700	745.700	0
Bestemmingsreserve eigen risico WW, ZW en WGA	0	225.902	0	225.902
Totaal	1.071.386	1.157.302	745.700	1.482.988

De Algemene reserve kende begin 2022 een saldo van € 1.071.400. Voorgesteld wordt een bedrag van € 185.700 aan het saldo toe te voegen, waardoor de stand per ultimo april 2022 € 1.257.100 bedraagt.

In het Algemeen Bestuur (AB) van 24 november 2021 is de 'Integrale nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen ODH 2021' vastgesteld. Hierin zijn de volgende beleidsuitgangspunten opgenomen:

1. Voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen de ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Bij de beoordeling van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH.
2. Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4.
3. Bij de kwantificering van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit is bepaald op maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten.
4. Bijstelling van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen vindt plaats bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000.
5. De Nota activeren, waarderen en afschrijven wordt elke 5 jaar geactualiseerd. De nota blijft geldig tot een nieuwe nota is vastgesteld.

De structurele lasten bedragen op basis van de vastgestelde begroting 2022 € 25.142.300. De maximale incidentele weerstandscapaciteit komt daarmee uit op 5% van € 25.142.300 = € 1.257.100.

Voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen de ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie en het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% geeft een gewenst weerstandsvermogen weer van afgerond € 1.314.200 (een nadere toelichting is opgenomen in begroting 2023).

De weerstandsratio bedraagt € 1.257.100 / € 1.314.200 = 0,96, waarbij een beoordeling 'matig' hoort.

Een toelichting op de bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA staat bij 3.1.2 onder 12.

Tabel 12 Stand voorziening werkloosheidsvoorziening ultimo april 2022

Voorzieningen 2022	Beginstand 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2022
Werkloosheidsuitkeringen	178.306	0	5.469	172.837
Totaal	178.306	0	5.469	172.837

Voor de werkloosheidsuitkeringen is de ODH risicodragers. Bij vaststelling van de jaarrekening 2018 is een voorziening werkloosheidsuitkeringen ingesteld van € 324.000. De voorziening dient ter dekking van de (bovenwettelijke en nawettelijke) werkloosheidsuitkering waarop een tweetal medewerkers per 1 januari 2019 recht op heeft. Ultimo april 2022 kende de voorziening een saldo van € 172.800.

4.1.2 Financiering

Geen wijzigingen.

4.1.3 Bedrijfsvoering

Organisatie

Het doel is een dienst die in staat is doelmatig en doelgericht de huidige en toekomstige taken uit te voeren. Het streven is er op gericht voldoende adequate kennis binnen de dienst beschikbaar te hebben. Incidenteel gevraagde kennis kan 'van de markt' worden betrokken. De strategische personeelsplanning is daarop afgestemd. Doel is een relatief grote harde kern met veel kennis en daaromheen een flexibele schil om incidentele vragen en fluctuaties in de vraag van regulier werk op te kunnen vangen.

Personeel

De formatie is als gevolg van wijzigingen in taakoverdrachten (vergunningen geluid APV Den Haag, (p)ZZS) en Waterwet/PMV) met structureel 3,76 fte en incidenteel met 15,59 fte verhoogd van 221,03 naar fte naar 240,38 fte. Hiervan is 193,74 fte primaire capaciteit en 46,64 fte overhead.

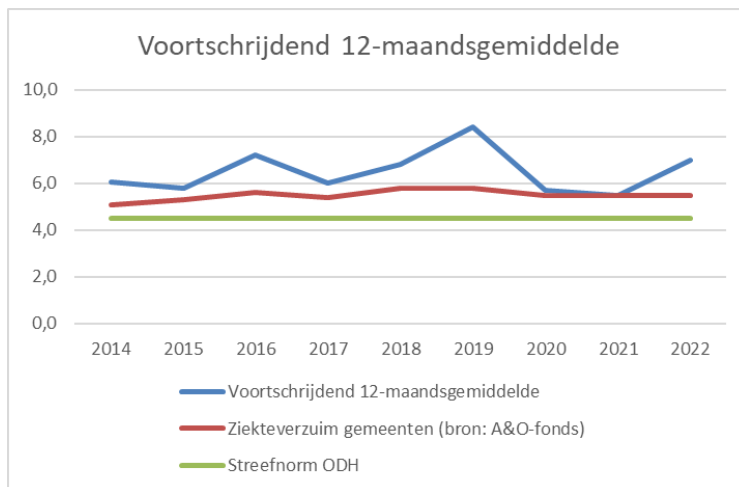
Voor het vraaggestuurde deel van de organisatie (T&V) wordt uitgegaan van een flexibele schil van 10% en voor de overige organisatieonderdelen (T&H en BV) van 5% van de structurele formatie. Gemiddeld is dat 7,2% van 224,79 = 16,1 fte. Het aantal vacatures bedroeg ultimo april 2022 26,3 fte, waarvan dus 16,1 fte binnen de flexibele schil passen. Er worden veel inspanningen geleverd om nieuwe veelal jonge mensen voor het werken bij de dienst te interesseren en aan te trekken met als doelstelling op (korte) termijn ca. 10 fte structureel aan te trekken.

Het ziekteverzuimpercentage bedraagt ultimo april 2022 8,84%. Het voortschrijdend gemiddelde over de afgelopen twaalf maanden (periode mei 2021 – april 2022) bedraagt 7,04%.

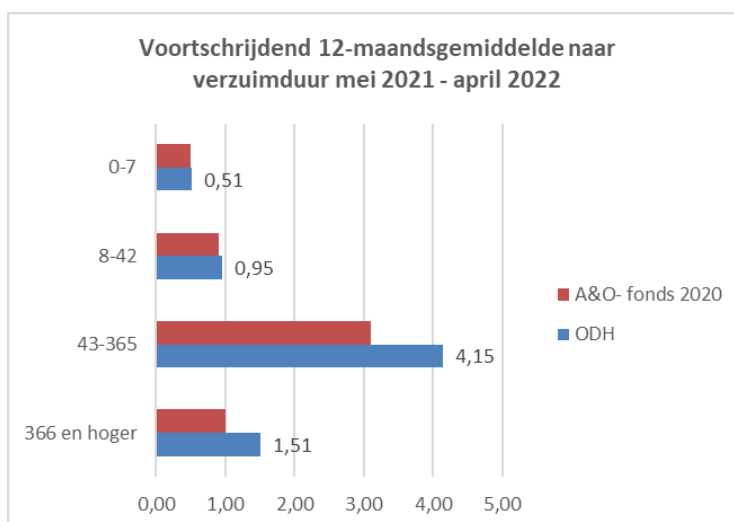
Vanaf december 2021 is het ziekteverzuim sterk gestegen naar een piek van 9,80% in februari 2022. Met name de omikronvariant van het coronavirus lijkt hier de belangrijkste oorzaak van te zijn. Gevolgd door een griepvirus. Dit komt overeen met de landelijke trend. In maart en april is het ziekteverzuimpercentage weer gedaald.

In grafiek 1 is het verloop van het ziekteverzuim weergegeven over de periode 2014 t/m 2022. In grafiek 2 is het voortschrijdend 12-maandsgemiddelde weergegeven naar verzuimduur over de periode mei 2021 t/m april 2022.

Grafiek 1 Verzuimcijfers op basis van 12-maandsgemiddelde

Grafiek 2 Voortschrijdend 12-maandsgemiddelde naar verzuimduur mei 2021 t/m april 2022

Informatisering, automatisering en informatiebeveiliging

De invoering van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022 verplicht de dienst in een paragraaf aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de invoering van de Woo. Het MT heeft in februari 2022 opdracht gegeven tot het oprichten van een projectgroep die tot doel heeft:

1. de veranderingen en gevolgen van de Woo in beeld te brengen;
2. een plan van aanpak te schrijven voor de implementatie van de Woo op korte termijn;
3. een meerjarenplan op te stellen om de digitale informatiehuishouding op orde te brengen.

Hierin moet verdere invulling van het zaaksysteem (OpenWave) en het archiefsysteem (Alfresco/OpenSatisfaction) beschreven worden. Dit kan tevens gevolgen hebben voor het (tijdelijk) vergroten van de personele capaciteit bij de afdeling ICT en de kwaliteitsteams van T&V en T&H. Het koppelen van een softwaresysteem, voor het anonimiseren van documenten, aan het zaaksysteem en/of archiefsysteem strekt hierbij tot de aanbeveling.

De verdere implementatie van het DMS/RMA (Alfresco/OpenSatisfaction) en het VTH-systeem (OpenWave) vindt plaats volgens planning. Datzelfde geldt voor de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

In de eerste vier maanden van 2022 zijn geen beveiligingsincidenten geconstateerd.

Inkoop en aanbesteding

In de eerste vier maanden van 2022 is gestart met het aanbestedingsproces Integraal beheer ICT-landschap en het aanbestedingsproces accountantsdiensten.

4.1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel te laten zien hoe de ODH de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad waarborgt. De kapitaalgoederen van de ODH bestaan uit twee onderdelen: investeringen in ICT en investeringen in huisvesting/inventaris. De kapitaallasten en onderhoudskosten van deze investeringen zijn opgenomen in de exploitatie.

Voor investeringen in ICT is een krediet van in totaal € 2.652.400 beschikbaar gesteld en voor huisvesting en inventaris in totaal € 471.700. In tabel 13 is een totaal overzicht opgenomen per ultimo april 2022.

Tabel 13 Overzicht krediet ICT en huisvesting/inventaris

Materiële vaste activa	Nummer	Krediet	Uitgaven t/m 2021	Realisatie 2022	Verplichtingen 2022	Totaal 2022	Restantkrediet
Vervangingsinvestering ICT	32000002	1.399.900	1.173.270	226.618	0	1.399.888	12
Vervangingsinvestering DMS/RMA (OpenSatisfaction)	32000001	661.100	661.144	0	0	661.144	-44
Vervangingsinvestering VTH (OpenWave)	32000003	64.300	55.226	9.040	0	64.266	34
Vervangingsinvestering ICT nog te bepalen	32000005	527.100	0	0	0	0	527.100
Totaal ICT krediet		2.652.400	1.889.640	235.658	0	2.125.298	527.102
Huisvesting en inventaris	31000000	386.900	375.794	37.806	0	413.600	-26.700
Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	33000000	84.800	84.797	0	0	84.797	3
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris		471.700	460.591	37.806	0	498.397	-26.697
Totaal		3.124.100	2.350.231	273.464	0	2.623.695	500.405

In 2022 en volgende jaren zijn investeringen in IT-hardware gepland. Deze investeringen bestaan uit de vervangingsinvesteringen zoals:

- 1) Vervanging van laptops, monitors etc. eens per 5 jaar en
- 2) Vervanging van mobiele apparatuur eens per 3 jaar.

De mobiele apparatuur is dit jaar vervangen en de vervanging van de laptops etc. vindt in 2023 plaats. Daarnaast is in 2022 een investering in audiovisuele hardware gepland als gevolg van het invoeren van het 'hybride' werken alsmede extra investeringen in IT-hardware door uitbreiding van personeel.

Binnen het investeringskrediet ICT heeft een interne kredietverschuiving plaatsgevonden. In totaal is ultimo april 2022 voor ICT-investeringen nog een restantkrediet van € 527.100 beschikbaar. Op basis van de in het verleden gedane vervangingsinvesteringen, uitbreidingsinvesteringen en de investering in audiovisuele hardware is het restantkrediet niet toereikend en moet een nieuw investeringskrediet beschikbaar worden gesteld. Dit investeringskrediet is gebaseerd op vervanging gedurende de komende 11 jaar (waardoor niet tussentijds opnieuw een krediet hoeft te worden aangevraagd).

Het krediet huisvesting inventaris en gereedschappen van € 386.900 is uitgeput en laat ultimo april 2022 een overschrijding zien van € 26.700 (<10% overschrijding) met name als gevolg van investeringen die te maken hebben met het invoeren van het 'hybride' werken. Vervanging vindt eens per 10 jaar plaats. Met de provincie Zuid-Holland is overleg gaande over een andere invulling van de huisvesting, waardoor dit jaar nog extra investeringen in de huisvesting nodig zijn. Daarnaast faciliteert de ODH in het kader van het thuiswerken de thuiswerkplek, waarvoor eveneens een investering nodig is. De inschatting is dat in totaal een krediet nodig is van € 500.000.

Het oorspronkelijk investeringskrediet van € 2.554.000 dateert van 2013 en is in de jaren 2014 t/m 2021 als gevolg van prijsindexering tussentijds aangepast naar een bedrag van in totaal € 3.124.100. Doordat er steeds meer 'in de cloud' wordt gewerkt zijn met uitzondering van IT-hardware minder investeringen in ICT nodig, maar daarentegen zal er meer aan licentiekosten worden uitgegeven.

In verband met de noodzakelijk toekomstige vervangingsinvesteringen in zowel IT-hardware als huisvesting wordt voorgesteld een nieuw investeringskrediet beschikbaar te stellen van in totaal € 2.500.000 waarvan € 2.000.000 voor IT-hardware en € 500.000 voor huisvesting en inventaris (incl.

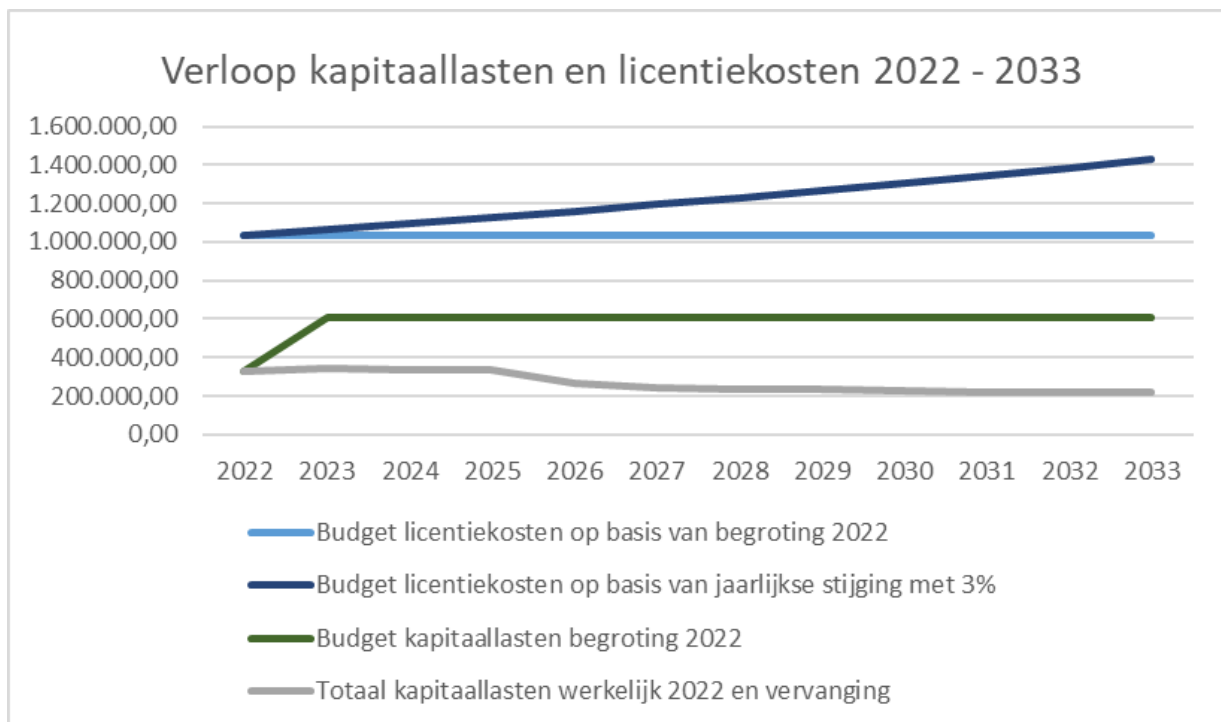
gereedschappen). De uit deze investeringen voortvloeiende kapitaallasten zijn gedekt binnen de bestaande exploitatie en leiden niet tot een verhoging van de deelnemersbijdrage.

In grafiek 3 is het verloop weergegeven van de werkelijke kapitaallasten op basis van reeds gedane investeringen en geplande vervangingsinvesteringen (inclusief kapitaallasten nieuw krediet). De kapitaallasten dalen de komende jaren naar een niveau van ca. € 0,2 miljoen terwijl ca. € 0,6 miljoen aan kapitaallasten is gebudgetteerd. Een verschil dus van € 0,4 miljoen.

In de grafiek is eveneens het verloop weergegeven van het budget licentiekosten, waarvoor een budget van ruim € 1,0 miljoen is opgenomen. De komende jaren moet door de marktomstandigheden enerzijds en capaciteitsuitbreiding anderzijds rekening worden gehouden met een stijging van de licentiekosten. Op basis van een sober ingeschatte stijging van 3% is de komende jaren een stijging van de licentiekosten voorzien met € 0,4 miljoen naar € 1,4 miljoen.

Er vindt dus een budgettair neutrale verschuiving plaats tussen kapitaallasten en licentiekosten.

Grafiek 3 Verloop kapitaallasten en licentiekosten 2022-2033

5 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 15 juni 2022;

BESLUIT:

1. De Voorjaarsnota 2022 vast te stellen;
2. In te stemmen met de wijzigingen voortvloeiende uit de Voorjaarsnota 2022 zoals vermeld in paragraaf 3.1.2;
3. Een bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA in te stellen;
4. Een investeringskrediet van € 2.500.000 beschikbaar te stellen waarvan € 2.000.000 voor IT-hardware en € 500.000 voor huisvesting en inventaris.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 6 juli 2022.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. Chr. van der Kamp

.....

6 Bijlagen

6.1 Exploitatieoverzicht

Tabel 14 Exploitatieoverzicht

Hoofdkostensoort	Begroting primitief 2022	Administratieve wijziging	VJN 2022	Begroting na VJN	Realisatie	Verplichtingen	Totaal	Prognose
Personeelslasten	21.323.000	2.971.500	874.100	25.168.600	7.222.521	3.042.996	10.265.517	25.168.600
Kapitaallasten	599.800	-268.500	0	331.300	331.315	0	331.315	331.300
Materiële kosten	3.173.000	1.037.200	98.500	4.308.700	1.282.965	1.150.887	2.433.852	4.041.400
Onvoorzien	46.500	0	0	46.500	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	25.142.300	3.740.200	972.600	29.855.100	8.836.801	4.193.883	13.030.684	29.541.300
Deelnemersbijdragen	-25.142.300	-2.871.600	-423.400	-28.437.300	-12.837.900	-15.599.373	-28.437.273	-28.437.300
Overige opbrengsten	0	-2.300	-215.100	-217.400	-217.408	0	-217.408	-217.400
Additionele projecten	0	-866.300	0	-866.300	-372.343	172.602	-199.741	-599.000
TOTAAL BATEN	-25.142.300	-3.740.200	-638.500	-29.521.000	-13.427.651	-15.426.771	-28.854.422	-29.253.700
SALDO LASTEN EN BATEN	0	0	334.100	334.100	-4.590.850	-11.232.888	-15.823.738	287.600
Mutaties reserves	0	0	-334.100	-334.100	225.902	0	225.902	-334.100
TOTAAL RESULTAAT	0	0	0	0	-4.364.948	-11.232.888	-15.597.836	-46.500

Lasten

1. Personeelslasten

De post personeel bestaat uit de salariskosten van het eigen personeel, de inhuur van derden, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De algemene personeelskosten bestaan uit o.a. de kosten voor woon-werkverkeer, overwerk, wachtdienstvergoedingen, kosten BHV, kosten arbodienst, kosten personeelsvereniging en kosten ondernemingsraad. De toevoegingen als gevolg van intensiveringen betreffen het personele deel van de opdracht; de overhead wordt verantwoord onder de materiële kosten.

De post personeelslasten is ten opzichte van de primitieve begroting 2022 van € 21.323.000 met € 3.845.600 gestegen naar € 25.168.600:

• Inkoop diensten Azure	€ 50.400
• Indexering loonsom als gevolg van nieuwe cao SGO	€ 225.000
• Aanpassing loonsom i.v.m. reservering bestemmingsreserve eigen risicodragers WW, ZW en WGA	€ -/- 184.000
• Intensivering werkplan Den Haag ontheffingen nachtvergunningen geluid	€ 32.000
• Intensivering werkplan Den Haag duurzaamheid	€ 67.000
• Intensivering werkplan PZH Impuls soortenbescherming woningbouw	€ 82.400
• Intensivering werkplan PZH Stikstofproblematiek, Programmatie aanpak ZZS, Afval, Circulaire economie en Kennisbundels	€ 675.400
• Intensivering werkplan PZH Soortenbescherming, Waterwet en PMV	€ 1.160.000
• Intensivering werkplan Zoetermeer, Rijswijk en Westland toezicht Label C en EPBDIII	€ 58.600
• Intensivering werkplannen gemeentelijke deelnemers: Versterking Omgevingsveiligheid	€ 32.800
• Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen	€ 17.300
• Extra inhuur ten behoeve van voorbereiding Omgevingswet	€ 220.000
• Extra inhuur ICT ten behoeve van o.a. implementatie Omgevingswet, beveiliging etc.	€ 687.400
• Resultaatbestemming 2021: extra inhuur ten behoeve van project 'Digitaal ordenen documenten'	€ 345.000
• Resultaatbestemming 2021: extra inhuur ten behoeve van bestuurlijke opdracht 'Samenwerking omgevingsdiensten'	€ 200.000
• Inhuur i.v.m. detachering personeel, uitkeringen UWV (ziekte en zwangerschappen, afrekening voorgaande dienstjaren)	€ 175.500
• Afrondingsverschillen	€ 800
Totaal stijging personeelskosten	€ 3.845.600

De post personeelslasten is als volgt verdeeld:

• Salariskosten	€ 17.849.000
• Inhuur derden/inkoop diensten (inclusief inhuur ICT)	€ 6.245.300
• Opleidingskosten	€ 474.700
• Algemene personeelskosten	€ 599.600
Totaal personeelskosten	€ 25.168.600

2. Kapitaallasten

De werkelijke kapitaallasten bedragen in 2022 € 331.315 tegen geraamd € 599.800. De post kapitaallasten is ten opzichte van de primitieve begroting met € 268.500 verlaagd van € 599.800 naar € 331.300. De verlaging is ingezet voor de dekking extra inhuur ICT ten behoeve van o.a. implementatie Omgevingswet, beveiliging etc.

3. Materiële kosten

De post materiële kosten bestaat uit de huisvestingskosten, ICT-kosten, vervoerskosten (wagenpark), diverse bedrijfskosten (o.a. abonnementen, lidmaatschappen en contributies, kantoorbenodigdheden, communicatie- en publicatiekosten, accountantskosten en verzekeringen) en materiële productiekosten (o.a. kosten van onderzoek, bezwaar- en beroep, communicatie- en publicatiekosten en werkmateriaal). De kosten van additionele opdrachten worden eveneens tot de materiële kosten gerekend.

De toevoegingen als gevolg van intensiveringen betreffen het materiële deel (overhead) van de opdracht; de personele deel wordt onder personeelslasten verantwoord.

De materiële kosten zijn ten opzichte van de primitieve begroting 2022 met € 1.135.700 gestegen van € 3.173.000 naar € 4.308.700:

• Verlaging overhead t.b.v. inkoop diensten Azure	€ -/- 50.400
• Intensivering werkplan Den Haag ontheffingen nachtvergunningen geluid	€ 17.000
• Intensivering werkplan Den Haag duurzaamheid	€ 37.600
• Intensivering werkplan PZH Impuls soortenbescherming woningbouw	€ 39.400
• Intensivering werkplan PZH Stikstofproblematiek, Programmatische aanpak ZZS, Afval, Circulaire economie en Kennisbundels	€ 279.900
• Intensivering werkplan PZH Soortenbescherming, Waterwet en PMV	€ 493.000
• Intensivering werkplan Zoetermeer, Rijswijk en Westland toezicht Label C en EPBDIII	€ 25.700
• Intensivering werkplannen gemeentelijke deelnemers: Versterking Omgevingsveiligheid	€ 43.800
• Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen	€ 8.100
• Verlaging overhead t.b.v. extra inhuur voorbereiding Omgevingswet	€ -/- 220.000
• Extra inhuur ICT ten behoeve van o.a. implementatie Omgevingswet, beveiliging etc.	€ -/- 418.900
• Resultaatbestemming 2021: licentiekosten project 'Digitaal ordenen documenten'	€ 15.000
• Additionele opdrachten	€ 866.300
• Afrondingsverschillen	€ -/- 800
Totaal stijging materiële kosten	€ 1.135.700

De post materiële kosten is als volgt verdeeld:

• Huisvesting	€ 769.000
• ICT	€ 1.175.200
• Vervoerskosten	€ 125.400
• Diverse bedrijfskosten	€ 877.900
• Materiële productiekosten	€ 494.900
• Additionele opdrachten	€ 866.300
Totaal materiële kosten	€ 4.308.700

4. Onvoorzien

De post onvoorzien van € 46.500 is niet gewijzigd.

Baten

5. Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdrage stijgt ten opzichte van de primitieve begroting 2022 van € 25.142.300 met € 3.295.000 naar € 28.437.300:

• Indexering loonsom als gevolg van nieuwe cao SGO	€	225.000
• Intensivering werkplan Den Haag ontheffingen nachtvergunningen geluid	€	49.000
• Intensivering werkplan Den Haag duurzaamheid	€	104.600
• Intensivering werkplan PZH Impuls soortenbescherming woningbouw	€	121.800
• Intensivering werkplan PZH Stikstofproblematiek, Programmatische aanpak ZZS, Afval, Circulaire economie en Kennisbundels	€	955.300
• Intensivering werkplan PZH Soortenbescherming, Waterwet en PMV	€	1.653.000
• Intensivering werkplan Zoetermeer, Rijswijk en Westland toezicht Label C en EPBDIII	€	84.300
• Intensivering werkplannen gemeenten Versterking Omgevingsveiligheid cluster 4	€	76.600
• Intensivering werkplan Wassenaar gevelsanering woningen	€	25.400
Totaal stijging deelnemersbijdrage (zie 3.2.1 onder 9)	€	3.295.000

6. Overige opbrengsten

De overige opbrengsten stijgen ten opzichte van de primitieve begroting 2022 met € 217.400:

• Opbrengsten ziektewetuitkering WAZO en ZW	€	102.800
• Opbrengsten uit detachering personeel	€	32.700
• Opbrengsten wegens rentebaten, inningskosten dwangbevelen etc.	€	3.400
• Afrekening voorgaande dienstjaren (detachering en inhouding eigen bijdrage WW)	€	78.500
Totaal overige opbrengsten	€	217.400

7. Additionele projecten

In de vastgestelde begroting 2022 is geen bedrag voor additionele opdrachten opgenomen. De Omgevingsdienst NL een opdracht verstrekt ten behoeve van de uitvoering Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid cluster 2 Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS), waarbij de Omgevingsdienst NL als kassier optreedt. Het betreft een bijdrage aan de PGS actualisatie waarvoor een maximumbedrag van € 28.300 als subsidie beschikbaar is gesteld. Daarnaast zijn door de PZH aanvullende opdrachten verstrekt voor een totaalbedrag van € 838.000. De verdeling per programma is als volgt:

Programma Toetsing en Vergunningverlening:

1. Project advisering BRIKS	€	50.000
2. Project werkplan Spoed en Nazorg	€	731.300
3. Project Versterking Omgevingsveiligheid, cluster 2 (PGS)	€	28.300
Totaal additionele opdrachten T&V	€	809.600

Programma Toezicht en Handhaving:

4. Project E-PRTR	€	6.700
5. Project advisering BRIKS	€	50.000
Totaal additionele opdrachten T&H	€	56.700

Totaal additionele opdrachten	€	866.300
-------------------------------	---	---------

Voor een overzicht van de uitputting wordt verwezen naar tabel 4.

8. Mutatie reserves

In 2022 is een storting in de bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA voorzien van € 184.000, naast een storting van € 41.900 zijnde de tot en met 2021 van de medewerkers ingehouden premie WW die op de balans is verantwoord. Daarnaast is een onttrekking voorzien in verband met de resultaatbestemming 2021 van € 560.000.